

Sedamnaesto popravljanje mirovinske reforme

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2011/9/30 9:11:38

Moja rasprava u Hrvatskom saboru 29.rujna 2011. o mirovinskoj reformi.

S obzirom na broj rasprava o popravljanju mirovinske reforme s kraja 1998. podsjeća me na onaj vic kada je muž vrativši iz mlina prebio ženu i kad je došla sebi pita ga pa što me tučeš, veli kako si to zavela vreću, 17 puta sam ju morao vezivati. 17 puta popravljamo nečije pogreške, a tučemo onoga tko je napravio samo jednu.

Dakle te '98., krajem '98. sa stupanjem na snagu 1.1.1999. promovirana je velika mirovinska reforma uz pomoć savjetnika i stručnjaka MMF-a, Svjetske banke, velikih centara moći i tada je to bilo prikazano kao nužnost za spašavanje mirovinskog sustava u Hrvatskoj. I samo par godina nakon toga susreli smo se s problemom kojega smo tada nazvali novi umirovljenici jer je stvarnost bila suprotna od kalkulacija prilikom donošenja te reforme, odnosno da će razlike u visini mirovina po starim i novim propisima biti zanemarive. I kada su prvi ljudi počeli odlaziti u mirovinu onda se vidjelo da iz godine u godinu ta razlika raste, raste, raste pa smo izmislili dodatak na mirovinu i to proveli kroz zakon. Taj dodatak iznosi čak ako se ne varam nešto oko 27% za 2010. godinu koji su odlazili u mirovinu. Dakle jednu veliku anomaliju reforme smo jednom, vreća se rasula pa smo ponovno vezali. Ne svima jer i tu su postojali izuzeci, jer oni koji su ušli na nečiji nagovor u drugi stup za ove godine koje su plaćali prvi stup taj dodatak nisu dobivali. Tu vreću rasutu nismo ni dosad niti sada vežemo.

Ja sad nemam podatak koliko korisnika mirovine prima dodatak na mirovinu, koliko je to stotina tisuća. Oko 300 tisuća? Dakle 300 tisuća, kakva je to reforma i mirovinski sustav u kojem 300 tisuća korisnika mirovine mora dobivati dodatak, a ne mirovinu, ali odsad će to biti mirovina. Ti ljudi su također u vremenu prošlom. Da im je to otpočetka bila mirovina, a ne dodatak, nešto gubili jer su ako se ne varam propustili barem tri usklađenja rasta visine mirovine po švicarcu, švicarskoj formuli ako se ne varam, ne mislim na tečaj franka kad velim švicarac nego na formulu. Obeštećenja nema, ni tu vreću rasutu nismo zavezali.

Onda se dogodilo da su neke žene počele odlaziti u mirovinu koje su ušle u drugi stup na temelju javnih pozivanja, a posebice tadašnjeg ministra Vidovića, da je ulazak u drugi mirovinski stup onih koji ne moraju a mogu dobra i pozitivna stvar jer je to kapitalizirana štednja, jer će time dobivati dvije mirovine, jer će biti osigurani za starost. Doduše, izračuna je bilo jako malo, ali javnih poziva strašno puno i eto, više od 90 tisuća ljudi ušlo je u drugi stup, a nije trebalo.

Ja sam prije četiri godine na svojoj web stranici objavio jer sam pokušao izračunati na temelju tadašnjih dostupnih podataka koji su od 2007. nadalje postali tajne, da će mirovina iz drugog stupa, ako ste u drugom stupu 25 godina i imate prosječnu plaću tek tada biti rentabilna ili pozitivna i kada se dosegne prosječna mirovina iz drugog stupa 530 kuna da je to najviše što se može očekivati. I to sam govorio ovdje u Saboru, nitko nije analizirao taj izračun. Sada vežemo peti put vreću i velimo da tih 93 tisuća koji su tada bili između 40 i 50 godine starosti mogu u generacijsku solidarnost, oni koji su već otišli i primaju prosječnu mirovinu od, zamislite 107 kuna, obeštećenje za unazad nema. Vreća rasuta i opet ju ne vežemo. I to je opet popravak popravka popravljanja popravljane reforme. Ovo se sad nažalost mora podržati jer je pokušaj spašavanja ali doista užasnih propusta te 1998.

godine jednog mirovinskog sustava koji je napustio koncept osiguranja. Mi u Hrvatskoj više nemamo mirovinsko osiguranje jer da imamo mirovinsko osiguranje onda bi ono poèivalo samo na dva elementa: koliko uplaæuješ, doprinosiš, toliko dobivaš. Mi smo u mirovinski sustav utrpali prava koja nemaju nikakve veze sa plaæenim doprinosom, plaæenim osiguranjem, uveli strahovito veliki broj povlaštenih kategorija i nagrizli više od 50% sredstava osiguranja. I sada idem na ono što je Silvano Hrelja rekao nikako ne razmatrati mogućnost ukidanja drugog stupa. Od 2002. do 2010. godine drugi stupovi mirovinskog osiguranja ostvarili su doprinose od 31 milijardu i 600 milijuna kuna. Ovo su podaci HANFA-e. A na dan 31.12.2010. vrijednost imovine svih obaveznih mirovinskih fondova iznosila je 36 milijardi i 300 milijuna. Za punih sedam godina oni su kapitalizirali za 4,7 milijardi s time da na kraju 2008. visina uplaæenog doprinosa i imovine drugog stupa je bila potpuno jednaka. Do 31. prosinca 2008. godine kriza i naèin upravljanja mirovinskim fondovima pojeo je sve do tada zaraðeno u mirovinskim fondovima. I oni tada kreæu od nule. Troškovi upravljanja drugim stupom za 2010. iznosili su milijardu i 420 milijuna kuna. Fondovi su èak svojim agentima i tek nakon intervencija HANFA-e isplaæivali nagrade i bonuse na teret tih sredstava za tezgarenjem na tržištu mirovinskih fondova. Na temelju podataka o prinosima koje su do 2007. bili objavljivani svaki mjesec za svaki fond, a tada prekinuto gospodine državni tajnièe 31.12.2010. najveæi prinos jednog fonda je 9,75. Neæu sad iæei poimenièeno da im ne radim reklamu, a najniži je 8,09. S ovim prinosima na godišnjem nivou treba toèno 86 godina da mirovina drugog stupa bi vrijedila, 86 godina plaæanja doprinosa da bi mirovina iz drugog stupa vrijedila koliko iz generacijske solidarnosti. I završavam sljedeæim podatkom HANFA-e. Za 2010. ubrano je 19 milijardi 153 milijuna mirovinskih doprinosa za prvi stup. Trebalo je isplatiti 34 milijarde. Iz državnog proraèuna je trebalo dodati 16 milijardi 260. Da nije bilo drugog stupa, da nije bilo drugog nego da je ovih 5% išlo uz generacijsku solidarnost država bi iz proraèuna trebala samo 11 milijardi doplaæivati u generacijsku solidarnost.